Ч. 156 Неділя 13 (25 липня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Дуже важна справа.

(Конець).

По нашій думці найважнійша користь з народного одягу є та, що селянин може еї сам продукувати для свого ужитку. Він не потребує тратити гроші на куповане, давати заробляти на собі фабрикам та всяким посередникам за лихі шматки, тілько може сам при своїм господарстві виробити собі міцну і дешеву одежу з домашного полотна, з вовни та власних овечих шкір. Наша народна одежа повинна підтримувати рухливий домашний промисл між селяньством, щоби він заспокоював всї его потреби. На селяньскій одежи не повинні заробляти другі, але таки самим селянам она повинна достарчати користного, побічного зарібку.

Правда, у нас є ще сільскі шевці, що роблять чоботи з широкими закаблуками і підковами завбільшки мов у коня, без форми, тяжкі і не тревалі, але ті чоботи вже мало купують і самі селяни. Наші шевці сільскі не старали ся видосконалити своє ремесло, научити ся красшої форми чобота, поступати з ходом часу і через те покинули їх самі селяни. Є в нас і кушнїрі, звичайно незаможні передміщани, що попри маленьке господарство шиють селяньскі кожухи та шапки. Але они звичайно є тілько робітниками, що роблять на замовлене для жидів. І шевство і кушнїрство є тепер в жидівских руках і селянин купує аж від жида-посередника. На торгах та ярмарках торгують жиди тим товаром а що найбільше наймають собі якого пискатого міщуха, що вміє людий добре здирати і дають єму продавати свій товар ніби то за власний. І люди купують готове з жидівских рук.

Так само сїракове сукно на зверхню і спідну зимову одїж виробляють у нас жиди і продають відтак селянам, а найчастїйше продають уже таки готові сїраки та инше одїне. Ще декуди виробляють килимки, тайстри та обгортки (горботки), але нема жадного руского торговця, або якої спілки межи самими тими, що виробляють ті річи, щоби заняли ся купованем і перепродуванем того товару. По більшій части скуповують се жиди по такій низькій цїнї, що не оплатить ся плекати той домашний промисл і тому він упадає стало. А опісля відкуповують саміж селяни від жидів тайстри та обгортки, оставляючи цїлий зиск в жидівских руках, та не тілько се, навіть соломяні капелюхи, які плетуть пастухи з нашої соломи, є у жидів на складі і селяни купують їх за готові гроші. В Садаґурі пр. є цїла уличка склепів, в котрих містять ся великі склади вишиваних жіночих сорочок. Рідко котра вишивана сорочка, в якій пишно ходить сїльска дївчина або молодиця, є дїлом еї рук, або походить від швачки в селї — она куплена у жида. Бо у жида і є в чім вибрати і дістане далеко дешевше як на селї. За лева до півтора лева дістане там найкрасшу сорочку, за котру на селї треба дати два і півтретя лева. Яким же-ж способом можуть жиди давати таньше як самі робітники? Бо они платять не після товару, але після хвилї і потреби, використовують нужду людску і коли в крайній бідї селянка несе свою нову сьвяточну вишивану сорочку на продаж або в заліг, тогди они роблять на нїй інтерес. Відтак можуть ще з зарібком відпродувати низше цїни вартости.

Хотяй може в дечім і здало би ся змінити одїж нашого сїльского населеня, щоби она була практичнїйша і здоровійша, однак у тім напрямі не легко так завести зміну, бо звичай, мода є сильнїйша над усї розумні докази. Оно прийде само з часом а навіть по части вже й приходить. Особливо в фабричних околицях зачинають парубки носити сїраков і камізельки і коротші сїрачки або кожухи, так що їм спосібнїйше при тяжкій роботї в зимі пр. звоженю бутюків, спусканю дерева і т. д. Але всїма силами ми повинні старати ся, а особливо самі селяни, щоби народна одїж становила важну галузь домашного промислу нашого народа, щоби він сам еї споряджав і сам нею торгував. То повинна бути селяньска торговля, щоби той марний заробок з домашного промислу лишив ся в селяньских руках. Тогди і підніс би ся домашний промисл, бо люди робили би на себе; тогди прибула би нова галузь заробку для нашого народа.

Як видимо, розбирає ся тут справа одежі і ноші у наших селян досить основно і всесторонно: з огляду на ґіґієну, практичність, на еї национальне значінє і на важність економічну. На око може то комусь здавати ся, що то дуже дрібна і марна річ, чи наш селянин сяк, чи так убирає ся. Можна навіть сказати що о такій справі годї й заводити дискусию бо то прецї приватна річ, приватний інтерес кождого поодинокого чоловіка, як він убирає

---

3)

Пан Капустянна Головка шукає своєї жінки.

(З француского — Поль де Кока).

(Дальше).

Особа, котрій любитель ловлї риб на вудку висказав таку похвалу, єсть то грубезна жінка в хустцї на голові, в бархановій спідници і в запасцї, котра колись була біла, але тепер показує всїлякі краски. Она замащена а еї моволисті руки такі самі чисті як і еї запаска; відзиває ся і показує при тім два чи три зуби стоячі осібняком: А чого-ж би я мала бояти ся тих зьвіряток? Они не такі страшні — а в сирі я їх навіть люблю. Коли купую сир, то все кажу до купця: Коли Ваш сир сам не ходить, то менї его не потреба!

— Правду кажете; Ви знаете в чім смак.

Молодий робітник, котрий вже довідав ся, що стало ся в серединї воза, вертає знову на своє місце і розповідає другим пасажирам, задля чого зробив ся такий крик.

— Велике дїло — відзиває ся панок, що курить люльку — менї такі пригоди в омнїбусї то не першинка. Подібна істория приключила ся і менї, лиш що замість черваків були слимаки, котрі якийсь пасажир віз з собою в кошику. Господь знає, як тоті зьвірята видобули ся з кошика і порозлазили ся по цїлім возї. Дами наробили були тогди так само крику, бо слимаки лазили попід суднї. То-ж то було тогди сьміху і комічних сцен. — А слимаки прецї не належать до шкідливих зьвірят, противно мають бути дуже поживні а печені навіть і дуже смачні, але до приємностий житя то чей не належить сїсти собі на слимака і его роздушити. — Від коли менї таке приключило ся, то я вже нїколи не їзджу в серединї воза лиш лїзу завсїгди на буду. — Я фільософ, але на слимаки все-таки не хотїлось би менї сїдати.

За хвильку опісля віз станув; доїхав до стациї „Бульвар де ля Мадлен“. Всї пасажири повилазили; Капустянна Головка остав ся на сам послїдок. Крутив ся на всї боки, не знаючи як має злазити, аж наконець рішив ся злазити так само рачки, як вилїз. При помочи кондуктора удало ся єму станути знову на земли без всякої пригоди.

---

3. Розмова на улици.

Капустянна Головка аж веселїйше відоткнув, коли почув ся на своїх ногах. — Оглянув ся, бо гадав, що ще знайде своїх товаришів подорожи; але они всї десь вже були пощезали з виімкою того панка з носогрійкою, котрий не зважаючи на нїкого видовбував свою люльку, сховав еї до кишенї, а відтак байдужно опер ся об якесь дерево і дивив ся уважно на пана, що давав єму заживати табаки.

— От я й знову щасливо на земли — сказав Капустянна Головка сам до себе. — То вже щось значить, але ще не все, бо головна річ, щоби відшукати тих людий, котрих менї потреба. — Судячи з того, що менї перед хвилею розповіли, то тепер майже всї люди жиють при улици Ріволї — треба насамперед ту улицю вишукати. Менї здає ся, що я еї знаю. Послїдний раз, коли я вісїмнайцять лїт тому назад був в Парижи, то ходив я на оперу „Роберт дїдько“, а коли не помиляю ся, то я переходив тогди через улицю Ріволї. — Треба хиба розглянути ся.

А щоби лїпше видїти, хоче Капустянна Головка понюхати табаки; шукає по кишенях, вивертає всї кишенї, але з позолочуваної табатерки анї слїду.

— Ах, Боже мій! — Я вже десь загубив мою табатерку! — А хто знає, може еї менї украли? — відзиваєсь Капустянна головка повен розпуки і шукає знову. — Може я еї лишив де на лавцї в омнїбусї, замість сховати еї до кишенї. — На щасте омнїбус ще стоїть — —

Він біжить питати за своєю табатеркою.— Кондуктор зі всею ревностию лїзе на буду, але табатерки як не було так і нема.

— Може Ви вложили еї поза кишеню і по дорозї де загубили — каже він до него — коли не підняв еї який занадто уважний сусїд. За людий, що їдуть, не можемо ручити.

Нема що робити, Капустянна Головка мусить вже з тим погодити ся та пускаєсь дальше і муркотить собі під носом: Злий початок, не вїщує нїчого доброго.

Тимчасом курець у великім сивім капелюсї, як би здогадував ся, що то буде — уважав за відповідне піти в сторону як улиця сьв. Гонорія.

Капустянна Головка пустив ся тою самою дорогою; розпитує, куди на улицю Ріволї, і майже ставувши в нїй, чує, що хтось поклав

ся; що така дискусия і не потрібна, бо остаточно практично не доведе до нічого, хоч би теоретично довела й до як найрозумнійших висновків. Преці самою дискусиєю не умундуруємо ще цілих мас народу. А відтак: чи то лиш сама селяньска одежа вимагає реформи. А інтеліґенция? Чи то она так дуже зважає на практичність, гіґієну, национальність і стан економічний свого народу? — На того рода сумніви можемо тепер, заким о сій справі поговоримо обширнійше, сказати лиш то, що з такої дискусиї можуть остаточно вийти і практичні наслідки, а що они й можливі, на то знаходимо приміри й у инших народів. Але о тім пізнійше.

Новинки.

Львів дня 24-го липня 1897.

— **Степень лікарів ветеринариї** одержали у Львові: Бернард Енґель з Тернополя, Стефан Пшибилкевич з Тарнова і Еміль Рат зі Львова.

— **Перерви на зелїзницях.** З ц. к. Дирекциї зелїзниць державних дістали ми таке повідомлене: Через хмаролом і повінь потока Свиня близько стациї Мацошин застановлено рух поїздів на просторі Львів-Рава руска вечером дня 23-го і заведено на ново аж о 3-ій год. нинї рано. — Вчерашна туча була причиною перерви руху також і на другім місци, а іменно на просторі Львів-Красне, де з причини зливи настало замулене обох шляхів при самій стациї Підзамче. Перепону усунено через ніч, а рух поїздів відбуває ся правильно.

— **Іспит з рахунковости державної** зложили в ц. к. Намістництві: Ванда Козловска, Властимила Рерівна, Каролина Щудловска і Станїслава Веберівна.

— **Про страшну катастрофу** доносять з Риму: В домі при улици Мацаря займило ся було оногди і хоч огонь був незначний і сходи зовсім не загрожені, викликав межи мешканцями того дому такий переполох, що аж прийшло до сумного нещастя. Властитель камениці, якийсь Річчі так перепудив ся, що скочив крізь вікно із свого помешканя на другім поверсі на улицю. За ним скочила его жінка з немовлятком на руці, а за своїми родителями скочили ще й два старші хлопці. Всї пятеро порозбивали ся так страшно, що хоч їх ще живцем відставлено до шпиталю, то все-таки есть лиш мала надія, щоби удержати їх при житю.

— **Процес Бойчева.** У Филипополи веде ся тепер сенсацийний процес, в котрім ад'ютант князя болгарского Дечко Бойчев, директор поліциї у Филипополи Карло Новелич і жандарм Богдан Василїв виступають яко прості убийники співачки Анни Сімон родом з Будапешту, доньки маґазинера від зелїзниці. Анна Сімон, коли еї батько оженив ся другий раз, покинула через мачоху свою родину і яко співачка виїхала насамперед до Білграду а відтак до Болгариї, де виступала в Софії і Филипополи яко співачка по каварнях. Тут пізнав еї рітмайстер і ад'ютант князя Дечко Бойчев, а знакомство довело остаточно до любови, котрої наслідком була дитина. Бойчев обіцював Аннї, що з нею оженить ся, але відтак потребуючи гроший, оженив ся з другою богачкою. Аннї і еї дитинї давав лиш дуже мале удержане, так, що она дуже часто голодувала, а дитину мусїла віддати на виховане до чужої жінки. Остаточно вислав був еї до батька до Будапешту, а коли она звідтам вернула і кілька разів зробила ему скандал перед палатою князя, постановив він еї позбути ся на завсїгди; отже умовив ся з директором поліциї Новеличем, щоби Анну убити. Забили еї над ріку Марицю і там при помочи жандарма Василева задушили і вкинули до ріки. Цікаве есть житє Бойчева. Батько его Петро був простим розбійником, котрий служив у ватажка розбишаків Доброго. Той Добрий напаз був раз з своєю ватагою на купця Івана Кладнова, котрий їхав по рожевий олїй і мав при собі 4.000 турецких фунтів (около 40 тисячів зр.). В борбі убив Кладнов Доброго, а при тім пізнав Бойчева і других розбишаків і дав о них знати до турецкого суду. Розбишаків зловлено і засуджено до кримінaлу на цїле житє; там они й згинули; а між ними також і Петро Бойчев, котрого майно по засуді сконфісковано. Лишила ся вдовиця з двома синами Дечком і Николою. Она подала просьбу до султана о зворот сконфіскованого майна і по двох роках звернено її назад. Она віддала ся тогди за якогось вдівця, але коли еї син став офіцером, не хотїла вже жити при чоловіці, покинула его і перенесла ся до сина. Она то ще трохи помагала Аннї Сімон, але коли вторік померла, стратила Анна з нею і свою опікунку. Дечко Бойчев дістав був через посередництво митрополита зі Сливна державну стипендию і вступив до ґімназиї в Сливнї а відтак у Филипополи, а по сербско-болгарскій війнї до школи кадетскої в Софії. Кн. Александер Батенберґский полюбив его дуже і протеґував. Але коли підчас заколоту полїтичного в Болгариї кн. Александра зловлено і вивезено, був і Бойчев межи тими що его везли. Коли тогди князь відозвав ся до него: То і Ви, Бойчев, котрого я так любив, такі вірні свому князеви! — відповів він: Мовчи! Ти вже не князь. Опісля, коли настав кн. Фердинанд, зумів Бойчев вкрутити ся на его двір і став его ад'ютантом. — Новелич знову есть з'італїянщеним Славянином, родом з Віченци, був давнійше ґарибальдистом, а опісля служив в румолійскім войску і був вахмайстром. Ще тогди був він приятелем якогось Барчіка, котрий знов російскому капітанови Усатичеви помагав убити (на тім самім місци де убито Анну Сімон) паню Скобелеву, матїр звістного ґенерала российского, котра їздила з грішми по Болгариї і помагала людем. Пізнійше був він в якімсь цирку, відтак вступив назад до войска, дослужив ся ранґи офіцира, але утїк з войска і аж за кн. Фердинанда вирinув знову та став его курером. По упадку Стамболова зроблено его помічником директора поліциї в Софії, а наконець директором поліциї у Филипополи, де мав дбати про безпечність князя, кілько разів він туди приїзджав. Теперішний президент міністрів Стоілов хотів позбути ся Новелича і предкладав его димісию, але князь не хотів еї підписати. З житя Новелича замітні ще слїдуючі два факти. Він постарав ся у кн. Фердинанда, що его приятеля Борчіка випущено з кримiналу. З жінкою своєю, з котрою жив 20 літ, розвів ся намовивши жандармів, щоби они перед митрополитом присягли, що она ему не вірна. Жандарм Василїв присягав тогди, що жінка Новелича приходила сама до него в ночи. Розвівши ся з жінкою, заручив ся був з якоюсь дівчиною з Филипополя, але відтак еї покинув і оженив ся з Чешкою, котра заїхала до Филипополя з якимись ческими музикантами. Наконець жандарм Василїв був первістно пожарником за часів, коли один филипопольский бурмістр зробив був собі з пожарaків ватагу, котра помагала ему при пожарах

ему руку на плече; оглядає ся і пізнає свого сусїда з омнїбуса, котрому давав заживати табаки. Той усьміхаючись дуже привітливо, відзиває ся до него: Таки дійстно, я не помиляю ся; мій dos-a-dos [1]) з омнїбуса. — Дуже мене то тїшить, що я Вас знов виджу. Коли не помиляю ся, то Ви маєте якесь діло, в тих улицях, що їх розвалили, — я би Вас охотно підвів — коли можу Вам служити — маю час і люблю перейти ся.

— Ви дуже ласкаві — відповідає Капустянна Головка якось недовірчиво, бо глипнувши по дуже занедбаній поверхности сего панка погадав собі зараз, що то ему, хоч лиш на малу хвильку дав був до рук свою пропавшу табатерку.

Панок в сивім капелюсї, як би здогадав ся, о чім Капустянна Головка думає, відозвав ся чим скорше: Вибачте мій пане, коли може влїзливий, але я просив би Вас ще один нюх Вашої знаменитої табаки, котрою Ви мене в омнїбусї частували.

— От я й несправедливо підозрівав его — подумав собі добродушний селюх — бо як би він украв мою табатерку, то не просив би у мене табаки — то-ж, преці річ така ясна як сонце. — Отже й зараз відповів: З найбільшою охотою дав би я Вам табаки, але треба би, щоби у мене була моя табатерка.

— Як то, а Ви-ж тої хорошої табатерки, що то я еї подивляв, вже....

— Вже не маю, — десь пропала. — Від коли я зліз з омнїбуса, надармо шукаю за нею по всїх кишенях. Я еї десь загубив або хтось менї еї вкрав.

— Я би на то заложив ся, що хтось еї вкрав. — Коло Вас сидів преці той малий панок в білій краватцї — а людям, що ходять в білих краватках, не можна довіряти.

— На правду, хиба-ж то так злодії убирають ся?

— Того не кажу; але богато людий носить білі краватки на то, щоби тим позискувати собі довіре. — Чоловік, бачите, дає ся легко затуманити поверховностию; коли хтось побачить якогось елеґантно убраного пана в рукавичках, то зараз собі подумає: ну, той вже щось значить, отже не може бути злодієм. А він як-раз злодій; от видите, длятого то я й не ношу вже рукавичок.

— Але я маю на собі білу краватку, то може ще й мене готові взяти за злодія?

— Де-ж там, нїколи в сьвітї! — По Вас преці зараз кождий пізнасть, що Ви не тутешні.

— Господи, що за красні улиці, які пишні! — А де-ж ми тепер?

— Все ще на улици Ріволї. — До еї кінця ще Вам далеко, улиця зробила ся тепер дуже довга. — А куди-ж Ви хочете іти?

— До мого приятеля Карнуйета. — Коли він гостив послїдний раз у мене в Троає, то я мусїв ему обіцяти, що буду мешкати у него, коли приїду до Парижа.

— Де-ж мешкає Ваш приятель Карнуйє?

— При улици де Шартр, недалеко театру Водевіль.

— Ну, добре. — Коли-ж бо тоту улицю, збурили, отже Ваш приятель мусїв десь випровадити ся.

— То-ж то й є. — Повинен був подати менї свою адресу, а я еї не знаю.

— Ваш приятель Карнуйє робить мабуть так, як богато так званих приятелів, що завсїгди обіцюють свої услуги, але скоро їх потреба, то не можна їх нїколи знайти.

— О нї, він не з тих; Карнуйє дуже би тїшив ся, як би мене побачив.

— Певно, як би Вас побачив, але у Вас, а не у себе; то зовсїм що иншого. — Єсть богато людий, котрим з чужої миски дуже смакує і они до забави дуже добрі, але у них самих нема що й полизати, коли на когось впаде нещастє, що они его запросять до себе

— Але Ви чей маєте ще й других знакомих в Парижи?

— А вже-ж; знаю паню Ренар і еї доньку, дуже любі дами, що нїколи не були віддані.

— Як то! І мати також?

— Та нї, мати — вдовиця; мусить [2]) вдовиця; продає шинки і вудженину. — Коли тілько наскладала, що було з чого жити, перенесла ся з своєю донькою до Парижа. Тота панї була дуже красна, та ще й тепер добре держить ся.

— То й не диво, коли торгує вуджениною.

— Від'їзджаючи запросила ще мене, щоби я навідав ся до неї, коли случайно буду переходити попри еї помешкане.

— Також якесь запрошене, коли тота панї перенесла ся до Парижа а Ви лишили ся в Троає. Як же Ви можете случайно переходити попри ню, коли не маєте наміру еї відшукати. — Де-ж мешкають тоті панї Ренар?

— Улиця Фроадманто число 11 або 13.

— Та й они мусїли перенести ся. — А більше не маєте нїякого знакомого?

— Чому би нї. — От знаю ще Перротена; він був писарем у нашого нотаря, штудерна голова, котрий все бувало любив зробити менї якогось збитка. Але що нїколи не розсерджу ся, то ми були найлїпші приятелї. Коли він вибирав ся з Троає, сказав до мене: Пане Капустянна Головко, скоро приїдете колись до Парижа, то допитуйте ся до мене, а я буду Вам служити за провідника по містї і покажу Вам море.

— Що? — В Парижи хоче він показати Вам море?

— Та я не знаю, яке він море мав на гадцї, але то знаю, що так менї сказав. — Я постановив розпитати его о тім, коли відшукаю

[1]) Dos-a-dos (читає ся: до-за-до) значить: „плечима до плечий" — подібно як vis-a-vis (віза-ві) „лицем до лиця", або „напротив".

[2]) В слові „мусить" треба класти наголос на послїдний склад.

нибувати, а при виборах робити вибори. Пізнійше за другого бурмістра, котрий очистив сторожу пожарну з таких людий, вступив Василів до жандармериї і став курвром князя, для специяльних тайних поручень. Процес показав отже, що ад'ютант кн. Фердинанда, директор поліциї, котрий мав стерегти его особи і специяльний курєр князя були простими і звістними загально — розбишаками.

— **Трийцять літ в ліжку** провела в Англії одна стара панна, що умерла недавно в Teingmoth. Одного вечера, маючи 38 літ, в р. 1868, удала ся цїлком здорова на супочинок. На другий день рано заявила, що найвигіднїйше жиє ся в ліжку і постановила решту житя провести в ліжку. І справдї так учинила. Щоби їй не нудило ся, велїла уставити в комнатї специяльний прилад з зеркалами, так, що в ліжку могла видїти всьо, що дїє ся на улици. До послїдних часів була старуха здорова і принимала що день численні відвідини. Умираючи важила 238 фунтів.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

Переорюйте стерниска як найскорше!

— Як збирати збіже підчас слоти. Звістно загально, який клопіт зі збіжем в полукіпках, коли підчас жнива настане слота. Яку шкоду має тогди господар, о тім не треба говорити, бо то кождий знає. Але що робити, щоби в такій порі не мати шкоди? — Коли не можна збіже завчасу вхопити з поля, то треба там уставляти его якось инакше. В декотрих краях практичні господарі роблять так: Беруть 4 жердки або лати на яких три метри довгі і звязують їх на однім кінци всї разом. На других кінцях, на метер від самого кінчика забивають в кожду жердку кілок. Ті жердки розставляють відтак широко на поли оттак нїби як крокви а на вбиті кілки кладуть ще поперечки і тепер доокола тих кроков складають снопи рядами. При самім споді доокола кроков кладуть подвійний або й потрійний ряд а слїдуючі ряди що раз висше так що колосє приходить на долїшні ряди. На сам вершок кладуть ще шапку з соломи. Тим способом можна в одну таку купу на кроквах зложити 250 до 300 снопів. Так уставлені снопи можуть сьміло стояти хоч би й кілька недїль на дощи. Треба лиш на то памятати, щоби зі всїх чотирох боків поробити отвори, аби був продув, бо инакше збіже також би зіпсувало ся. Сей спосіб, що правда, вимагає трохи більше заходу, бо треба мати і крокви і треба здалека зносити снопи до них. А о чотири жердки або лати не так то трудно, а до звоженя снопів можна би ужити малий ручний візок на двох колесах. За то робота така оплачує ся. Збіже схне поволи на воздусї, а зерно добре доходить і має більшу вагу; найважнїйша же річ в тім, що слота єму не зашкодить, а зі звоженем не треба спішити ся і стерниско можна зараз переорювати та сїяти на нїм зелену пашу.

— Квасний і студений ґрунт, котрий мимо гноєня не дає доброго видатку, можна поправити вапном. Палене вапно розкладає ся купками рівномірно по цїлім поли, а кожду купку вкриває ся землею. Скоро земля досить вогка, то вапно під нею розсипле ся на дрібний порошок; коли-ж би не розсипалось, то треба пілляти его трохи водою. Ті купки вапна з землею перемішує ся відтак добре і розкидає ся рівномірно по цїлім поли. По розкиненю треба заволочити і приорати. Все то треба робити лиш в сухій порі і зважати на то, щоби вапно не лишило ся на верх землї. На гектар (морґ і три черверти) треба 20 до 24 сотнарів вапна, але оно стане відтак на вісїм лїт. Розуміє ся, що від часу до часу треба таке поле гноїти ще обірником.

— Як витягати і забивати цьвяхи. Нїби то штука? — спитає або бодай погадає собі неодин. — Чи ще й того треба учити ся? — А вже-ж, що треба. Хто витягав коли цьвяхи з мурів або з дерева н. пр. з дошок, міг нераз переконати ся, що або головка цьвяха відорве ся, або цьвях зігне ся, від муру відлетить при такій роботї спорий кусень і зробить ся дїра, а дошка иноді й пукне, або в дереві пороблять ся глубокі слїди. Отже коли хочемо цьвях витягнути, то треба зловити его за головку клїщами, під клїщі коло цьвяха треба (коли то н. пр. на мурі) треба підложити щось твердого, а клїщї треба взяти не по серединї, але аж за сам конець. Тогди треба буде і меншої сили і не зробить ся шкоди а цьвях вийде простий. Так само треба робити і на дереві. Коли би цьвяхи н. пр. на дощї були з другого боку позагинані, то треба їх повідгинати, трохи підбити зі споду, а тогди аж за головку витягати. При вбиваню цьвяхів треба на то зважати, щоби цьвях як до потреби був відповідно грубий і довгий. Ковані цьвяхи суть лїпші, як т. зв. дротяннї. Кінчик цьвяха повинен бути острий, а коли би мав т. зв. ушка, куснї, котрих машина не відтяла, то треба їх клїшами відорвати, бо такий цьвях і зле лїзе і робить велику дїру. Конець цьвяха треба послинити або ще лїпше вмочити в оливу; в сїм послїднім случаю буде ще й менше ржавіти. Цьвях треба піддержувати лївою рукою а правою бити просто з гори в головку, не з боку, бо тогди цьвях або загинає ся або лїзе на скіс в дерево чи в стїну. Длятого треба собі завсїгди вибрати таке становище, при котрім можна би цьвях вигідно забивати. Коли цьвях переходить на скрізь через дерево то конець треба загинати вздовж волокна дерева, не впоперек. Коли треба вбивати цїлий ряд цьвяхів, то найлїпше зробити собі лїнію олівцем. Щоби в мурі під тинком натрафити на шпару між цеглами, треба насамперед вишукати єї тоненьким цьвяхом або протичкою, а котра робить малу дїрку, а тогди аж вбивати грубший цьвях. Шпару між цеглами можна також більше менше вирахувати, рахуючи від горїшного кута у віннї по 8 центиметрів. Коли має ся зашрубувати яку шрубку, то треба насампеpед зробити дїрочку а ґвинт чим помастити.

Телеґрами.

Софія 24 липня. На вчерашній розправі в процесі Бойчєва заявили Новелич і жандарм Василів, що они допустили ся убийства лиш в тім переконаню, що дїлають на приказ князя Фердинанда, бо Бойчев сказав їм, що князь хоче позбути ся Сімонівної, котра робить скандали перед палатою.

Константинополь 24 липня. На вчерашній конференциї зложило турецке правительство заяву, що годить ся на установлену в Тесалії границю.

Надіслане.

его при улици ді Кок, але що і тої улицї вже нема, то видко, прийде ся обходитись і без приятеля Перротена.

— А в якійсь иншій части міста не знаєте нікого, бо прецї не повалили всї части міста на то, щоби поробити нові улицї та площі.

— Присяг' Богу, що нї — і на думку нїхто менї не приходить. — Значить ся, знаю когось, що мешкає, о скілько знаю, при бульварі Бомарше. — Але бо й там побудували самі палати так само як і при італїяньскім бульварі і менї здає ся, що тота особа, котрої шукаю, мешкає в одній із тих палат.

— Ну, то ту вже напевно знайдете.

— Гадаєте так направду?

— Але Вам мабуть не конче пильно відшукати ту особу. — Ви єї або мало знаєте, або винні їй гроші.

Капустянна Головка нагороїжив ся гордо і відозвав ся: Я нікому гроший не винен, мій пане; я довгів нїколи не робив, та й нїколи не треба менї було позичати гроший у когось.

— Річ дуже проста, коли Ви гроший не зичили, то й не можете мати довгів. — Отже Ви богач.

— Богач не богач. — Маю з чого жити, і держу ся завсїгди тої засади, щоби не видавати більше, як маю доходу. — Ба, як би у мене не було засад....

— Не всї люди такі розумні. — Маєте на примір мене першого такого; я мав чистого річного доходу два тисячі франків, а тепер не маю анї одного су.

— Може якась нещаслива спекуляция?

— Нїчо' не пішло на спекуляцию, все перепустив через горло; переїв в двоє тілько, бо я був завсїгди при добрім апетитї та був би мілїони переїв, кажу Вам мілїони.

— Видко, що у Вас здоровий жолудок.

— Ще й який! — Але що-ж з тою особою при бульварі Бомарше, котру Ви нїби то лиш мало знаєте.

— Вибачте, противно, бо я знаю дуже добре ту особу; але я би не хотїв впрошувати ся до єї хати, тим більше, що знаю, що она би мене не приняла.

— Отже то не якийсь Ваш приятель?

— Вам би аж дивно стало, як би я Вам розповів, хто тота особа.

— Вам прецї вільно наробити менї дива.

— Вам би то дуже сьмішним видавало ся.

— Я все люблю, що сьмішне.

— То ж послухайте: Тота особа, то — моя жінка!

— Ваша жінка! — І Ви боїте ся у неї ночувати?

— Та же так, як Вам кажу.

— Ну того трохи за богато! — А може Ви розведені?

— Та так — від довшого часу. — Богато би говорити і я би Вам розповів, але може би я Вас тим знудив.

— Мене Вам годї знудити; противно, Ви мене забавляєте знаменито. Прикре положенє, в якім Ви знаходите ся приїхавши до Парижа, дуже мене інтересує. — Я незвичайно рад з Вашого знакомства.

— Спасибі' за ласку. Ну, то й розкажу Вам цїлу історию, як я оженив ся.

— Згода. — Але я гадаю, що аби лїпше оповідало ся і лїпше слухало ся, то зайдїм до якої каварнї; що правда, треба буде якусь дрібничку перейсти.

— Та не без того. — Впрочім і так дуже парно; а я би охотно чого напив ся; може и Ви будете ласкаві зі мною.

— Дуже рад. — Онтам перед нами єсть зараз каварня; поки що не ідїм кудись далеко.

Чоловічок в сивім капелюсї веде Капустянну Головку до хорошої каварнї реставрацийної.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.